

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA (CIK), u prilog članu 64, stav 2, podstav 2.1 i 2.2, članovi 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 i 127, stav 1 Zakona Br. 08/L228 za Opšte izbore u Republici Kosovo (ZOI), članovi 22 i 29, stav 2 Zakona br. 03/L-072 o lokalnim izborima u Republici Kosovo (ZLI), dana 08.03.2024. godine, usvaja:

IZBORNI PRAVILNIK BR.11/2024

BIRAČKI ODBORI

Član 1

Svrha

Ovim Pravilnikom definisani su način osnivanja, sastav i funkcije, nominovanje od strane političkih subjekata, kvalifikacija i kriterijumi za imenovanje Biračkih odbora (BO), imenovanje, zamena, prestanak mandata, prava, radno vreme i odlučivanje BO.

Član 2

Sastav BO

1. BO je telo za upravljanje izborima, osnovano od strane CIK-a, koje je odgovorno za pripremu i administraciju izbornog procesa na biračkom mestu (BM).
2. Sastav BO-a odražava strukturu članova Opštinske izborne komisije (OIK). CIK treba uložiti maksimalne napore da osigura zastupljenost polova, najmanje 30% na opštinskom nivou, za svaki politički subjekt.
3. BO se sastoji od: Rukovodioca BO-a, kontroler reda, službenik za identifikaciju, službenik za statističke podatke i davalac glasačkih listića.
4. Izuzev stava 3 ovog člana - CIK odlukom može povećati (ne više od 2 člana) ili smanjiti (ne više od 2 člana) broj članova BO. U tim slučajevima, CIK određuje funkcije koje će obavljati članovi.
  - 4.1. U slučaju kada u BO imamo više od pet (5) članova, šesti (6) član pomaže davaocu glasačkog listića, dok sedmi (7) član obavlja funkciju nadzornika glasačke kutije.

Član 3

Zastupljenost u BO

1. CIK poziva potvrđene političke subjekte koji su prešli izborni prag na poslednjim nacionalnim izborima da nominuju po jednog (1) člana za BO.
2. CIK vodi računa da osigura pravičnu zastupljenost u BO, za sve zajednice, na osnovu:
  - 2.1. Različitog broja stanovništva unutar opštine;
  - 2.2. broj glasova političkih subjekata svake zajednice, na nivou zemlje i na nivou opštine.
3. Pozivaju se potvrđeni politički subjekti, koji su zastupljeni na opštinskom nivou, a koji nisu obuhvaćeni stavom 1. i 2. ovog člana, da podnesu predloge za članove BO, prema broju koji odredi CIK, prema formuli za zastupljenost, na osnovu procenta osvojenih glasova u skupštini opštine.
4. U slučaju da nezavisni kandidat izabran za predsednika opštine na prošlim izborima, ponovo konkuriše na izborima za predsednika opštine kao nezavisni kandidat, istom je zagarantovana zastupljenost sa po jednim (1) članom BO, u svakom BO u toj opštini.
5. Ukoliko broj od pet (5) članova BO nije ispunjen, CIK može zatražiti dodatne nominacije od novih političkih subjekata potvrđenih za izbore i nevladinih organizacija (NVO), koje ne nadgledaju izbore.
6. U izuzetnim slučajevima, ako se broj članova BO ne može dostići prema stavu 5. ovog člana, OIK može preporučiti CIK-u imenovanje lica sa izbornim iskustvom.
7. Predsedavajući BO biraju se ravnopravno iz četiri politička subjekta koji su osvojili najveći broj glasova za Skupštinu Kosova na poslednjim izborima u toj opštini i koji su potvrđeni za učešće na tekućim izborima.
8. Određivanje predsedavajućih BO-a, prema stavu 7. ovog člana, vrši se putem formule rotacije koju primjenjuje OIK, prema redosledu glasova koje su dobili na izborima.
9. Potvrđeni Politički subjekti sa pravom nominovanja za BO imaju pravo da predlažu imenovanje za članove i rezervne predsedavajuće 10% od ukupnog broja svojih članova za BO.

Član 4

Zastupljenost na drugom krugu izbora

1. U drugom krugu izbora za gradonačelnika maksimalan broj članova BO-a je pet (5) članova.
  - 1.1. Političkim subjektima koji se takmiče u drugom krugu izbora garantuje se zastupljenost sa po jednim (1) članom za svaki BO. CIK obezbeđuje da funkcija predsedavajućeg i službenika za identifikaciju bude podjednako podeljena za dva (2) politička subjekta koji se takmiče.
  - 1.2. ostala tri (3) člana BO-a predstavljaju političke subjekte koji nisu u drugom krugu, ali su dobili najveći broj glasova na poslednjim parlamentarnim izborima u toj opštini.

- 1.3. CIK, preko OIK-a, traži od političkih subjekata, shodno tačkama 1.1 i 1.2 ovog člana, da potvrde listu nominovanih članova BO-a iz prvog kruga i da predlože eventualne izmene. CIK odobrava ove izmene najkasnije dvadeset (20) dana pre dana izbora.

Član 5

Nominacije BO-a

1. CIK najkasnije u roku od dvadeset četiri (24) sata nakon potvrđivanja političkih subjekata, odobrava formulu za sastav i raspodelu mesta u BO.
2. Nakon usvajanja formule od strane CIK-a, SCIK odmah poziva sve potvrđene političke subjekte, u skladu sa članom 2, 3 i 4 ovog Pravilnika, da podnesu CIK-u nominacije za članove BO-a u odgovarajućim opštinama.
3. Potvrđeni politički subjekti, svoje nominacije za redovne BO, BO mobilnih timova i rezervnih članova, dostavljaju OIK-u, elektronski i fizički, najkasnije pet (5) dana od dana prijema poziva upućenog od strane OIK-a. – prilog I - Obrazac za nominacije BO od strane političkih subjekata.
4. Obrazac nominacija treba da sadži:
  - 4.1. Naziv opštine i kod opštine;
  - 4.2. naziv i skraćenicu političkog subjekta ili NVO-a;
  - 4.3. naziv i broj BC-a;
  - 4.4. broj BM-a
  - 4.5. funkciju u BO;
  - 4.6. ime i prezime nominovane osobe;
  - 4.7. rod i datum rođenja;
  - 4.8. lični broj;
  - 4.9. broj telefona;
  - 4.10. broj ličnog bankovnog računa i naziv banke;
  - 4.11. prethodno iskustvo na izborima;
  - 4.12. obrazovanje;
  - 4.13. ime, prezime i potpis kontakt osobe političkog subjekta ili NVO;

- 4.14. datum podnošenja liste nominacija;
- 4.15. ime, prezime, potpis, datum prijema liste nominacija i pečat OIK-a;

Član 6

Kvalifikacije i kriterijumi za imenovanje u BO

1. Nijedno lice ne može služiti kao član BO-a, ako je:
  - 1.1. kandidat za bilo koju izabranu javnu funkciju na Kosovu;
  - 1.2. lice bez prava glasanja na Kosovu;
  - 1.3. lice koje je sudskom odlukom lišeno poslovnosti;
  - 1.4. član javne izborne komisije van Kosova;
  - 1.5. lice kome je Izborni panel za žalbe i predstavke zabranio da služi kao član BO-a ili kome je pravosnažnom odlukom Vrhovnog suda izrečena zabrana,
  - 1.6. član nekog izbornog tela ili izborne institucije;
  - 1.7. član NVO-a koja monitoriše izbore;
  - 1.8. razrešen iz radnog mesta u državnoj upravi, zbog kršenja zakona;
  - 1.9. pravosnažnom sudskom presudom osuđivan u poslednje tri (3) godine za krivično delo, sa jednom ili više godina efektivnog zatvora;
  - 1.10. javni funkcioner sa posebnim statusom, na osnovu zakona na snazi za javne službenike, unutar ili van Kosova u poslednjih pet (5) godina.
2. OIK, nakon prihvatanja liste kandidata za BO, ispituje tačnost podataka svakog člana KBO, primenjujući sledeća pravila:
  - 2.1. politički subjekt ne može imati više od jednog člana u BO;
  - 2.2. u isti BO ne može biti imenovano više od jedne osobe iz uže porodice, uprkos činjenici da može biti iz različitih političkih subjekata (članovi uže porodice su: supružnici, deca, roditelji, sestre i braća);
  - 2.3. kandidati se imenuju u istom BC ili BM gde su registrovani za glasanje ili barem u najbližem BC gde se glasa;
  - 2.4. kandidati moraju biti registrovani glasači u istoj opštini u kojoj se nalazi VBC/BM;
  - 2.5. kandidati moraju biti u stanju da čitaju i pišu na jeziku koji se zvanično koristi u toj

opštini;

2.6. kandidati moraju imati završenu najmanje srednju školu;

2.7. lista kandidata je u skladu sa formulom koju utvrđuje.

3. Pravna služba SCIK-a je dužna da preko nadležnih institucija proveri ispunjenost kriterijuma za imenovana lica, prema podstavovima 1.5 i 1.9 ovog člana.
4. Nominovani je dužan da potpiše prilog IV - Izjava pod zakletvom o ispunjavanju kriterijuma definisanih u stavu 1. i 2. ovog člana.

Član 7

Imenovanje članova BO-a

1. Najkasnije u roku od 4 kalendarskih dana od dana prijema nominacija, OIK dostavlja CIK-u listu nominacija prema formuli u fizičkom i elektronskom formatu – prilog II - Lista nominacija za BO od OIK-a do CIK-a, koji sadrži:
  - 1.1. Naziv opštine i kod opštine;
  - 1.2. redni broj;
  - 1.3. ime i prezime nominovane osobe;
  - 1.4. lični broj;
  - 1.5. datum rođenja;
  - 1.6. rod;
  - 1.7. naziv i skraćenicu političkog subjekta ili NVO-a;
  - 1.8. prethodno iskustvo na izborima;
  - 1.9. obrazovanje;
  - 1.10. naziv, broj BC-a i BM-a;
  - 1.11. funkciju u BO;
  - 1.12. broj telefona;
  - 1.13. ime, prezime, potpis, datum dostavljanja liste nominacija i pečat OIK-a;
2. Odmah nakon prijema liste nominacija od strane OIK-a, pravna služba šalje listu nominovanih za verifikaciju usaglašenosti kriterijuma za nominovana lica, prema stavu 1.

člana 6. ovog pravilnika.

3. Ne kasnije od 2 dana nakon završetka verifikacije, CIK imenuje BO.
4. Nakon imenovanja, svaki član BO-a koji položi ispit za obuku, dužan je:
  - 4.1. Da potpiše izjavu pod zakletvom;
  - 4.2. da potpiše kodeks ponašanja – Prilog III – Kodeks ponašanja članova BO-a;
  - 4.3. da potpiše poseban ugovor o uslugama.
5. Protiv odluke CIK-a o odbijanju imenovanja članova BO-a, politički subjekti mogu podneti žalbu IPŽP-u, u roku od četrdeset osam (48) sati.

Član 8

Prestanak mandata i zamena člana BO-a

1. CIK može u bilo koje vreme pre potpisivanja ugovora opozvati imenovanje svakog člana BO, ako član:
  - 1.1. Ne učestvuje u obukama koje organizuje OIK;
  - 1.2. ne može da položi test posle obuke;
2. U slučajevima predviđenim u tačkama 1.1 i 1.2 ovog člana, CIK traži od političkog subjekta novu nominaciju za kompletiranje liste članova BO-a, u roku od tri (3) dana.
3. Ukoliko potvrđeni politički subjekt ne donese dodatnu nominaciju, OIK odmah zamenjuje člana BO-a, sa rezervne liste istog subjekta.
4. OIK može u bilo kom trenutku, nakon potpisivanja ugovora, opozvati imenovanje svakog člana BO-a, ako član:
  - 4.1. Ne javlja se na radnom mestu dan pre i na dan izbora;
  - 4.2. postupa suprotno ZOI, kodeksu ponašanja i drugim aktima CIK-a;
  - 4.3. podnosi ostavku iz ličnih razloga;
  - 4.4. njegovo povlačenje ili zamenu zahteva lice koje ga je nominovao;
  - 4.5. iz bilo kog razloga nije voljan ili je nesposoban da obavlja svoje dužnosti, u skladu sa članom 10. ovog Pravilnika.
5. Politički subjekt može tražiti od OIK-a u bilo kom trenutku da zameni člana BO-a. OIK zamenjuje člana sa rezervne liste političkog subjekta.

6. Isti postupak, predviđen ovim članom, važi i za zamenu članova BO-a iz redova NVO-a.

Član 9

Funkcionisanje BO-a

1. BM se otvara i radi uz pun sastav BO-a, od pet (5) članova.
2. Izuzetak od stava 1. ovog člana, u slučaju odsustva članova BO-a, OIK odlukom može dozvoliti otvaranje i rad BM-a sa najmanje tri (3) člana BO-a.
3. BO, tokom procesa glasanja (dan izbora), ima sledeće pozicije/funkcije:
  - 3.1. Predsedavajući BO-a je odgovoran za:
    - 3.1.1. Sprovođenje svih procedura glasanja, prebrojavanja i pakovanja;
    - 3.1.2. dodeljivanje zadataka pripadnicima BO-a;
    - 3.1.3. upis u knjizi o toku glasanja i prijavljivanje nepravilnosti OIK-u;
    - 3.1.4. upis u knjizi o toku glasanja svakog događaja i postupka u okviru BM-a;
    - 3.1.5. upis u knjizi o toku glasanja i izveštavanje o učešću birača na izborima;
    - 3.1.6. rukovodi i nadgleda sve operacije u okviru BM-a.
    - 3.1.7. pazi i čuva celokupni izborni materijal u BM.
  - 3.2. Kontrolor reda je odgovorna za;
    - 3.2.1. Potvrđivanje lokacije BM-a birača;
    - 3.2.2. proveravanje prstiju birača, da se potvrdi da birač nije označen matrikularnom bojom;
    - 3.2.3. uputi birača službeniku za identifikaciju;
    - 3.2.4. davanje prednosti starim licima i licima sa posebnim potrebama;
    - 3.2.5. upravljanje redovima birača.
  - 3.3. Službenik za identifikaciju je odgovoran za:
    - 3.3.1. Identifikaciju birača u biračkom spisku (BS) i proveravanje identiteta birača, upoređivanjem ličnih podataka i fotografije u identifikacionom dokumentu;
    - 3.3.2. upućuje birača da se potpiše u namennjenom prostoru u BS;
    - 3.3.3. upućuje birača kod davaoca glasačkih listića.

- 3.4. Službenik za statističke podatke pomaže službeniku za identifikaciju i odgovoran je za:
  - 3.4.1. Prikupljanje statističkih podataka o izlaznosti birača, po rodu i starosnoj grupi;
  - 3.4.2. Izveštavanje o statističkim podacima predsedavajućem BM-a.
- 3.5. Davaoc glasačkog listića je odgovoran za:
  - 3.5.1. Obeležavanje matrikularnom bojom na palcu desne ruke birača;
  - 3.5.2. zapečaćenje glasačkog listića i davanje glasačkog listića biraču;
  - 3.5.3. davanje uputstva biraču o načinu glasanja;
  - 3.5.4. proverava neiskorišćene glasačke listiće, da li su ispravni, i izveštava kod predsedavajućeg BM-a ako ima oštećenih glasačkih listića ili štamparskih grešaka;
  - 3.5.5. prebrojavanje glasačkih listića i izveštavanje kod predsedavajućeg BM-a o utrošenim i neiskorišćenim glasačkim listićima;
  - 3.5.6. čuvanje glasačkih listića u urednom i bezbednom stanju.
4. U slučaju kada imamo više od pet (5) članova u BO, onda:
  - 4.1. Šesti član (6) vrši funkciju obeležavanja matrikularnom bojom, prema pod stavu 3.5.1. ovog člana;
  - 4.2. sedmi član (7) obavlja funkciju nadzornika glasačke kutije, koji je dužan da obezbedi da birač stavi glasački listić u odgovarajuću kutiju i da svaki glasački listić bude zapečaćen u skladu sa pod stavom 3.5.2. ovog člana.
5. U slučaju da je neko od članova BO-a odsutan, predsedavajući obaveštava OIK i zahteva njegovu/njenu zamenu.

Član 10

Odgovornosti članova BO-a pre, tokom i posle izbornog dana

1. BO obavlja svoju delatnost na profesionalan, nepristrasan način i u službi svih birača.
2. Predsedavajući BO-a, zajedno sa članovima BO-a, odgovoran je za prijem, održavanje i vraćanje osetljivog i neosetljivog izbornog materijala, koji je dobio od OIK-a.
3. Predsedavajući obezbeđuje neometan tok procesa glasanja. Članovi BO-a ne mogu napustiti ili izaći iz BM i BC bez dozvole predsedavajućeg BO-a.
  - 3.1. Predsedavajući BO-a mora da obezbedi da samo jedan član BO-a bude odsutan iz BO-a u isto vreme, iz razloga glasanja;

- 3.2. ako je predsedavajući odsutan, onda OIK ovlašćuje jednog od članova BO-a da obavlja dužnosti predsedavajućeg BO-a privremeno, dok OIK ne izvrši zamenu.
4. Za vreme vršenja dužnosti članovi BO-a su dužni da na vidnom mestu nose svoju legitimaciju (bedž).
5. Obaveze predsedavajućeg i članova BO, pre dana izbora, su:
  - 5.1. Prijem i verifikacija izbornog materijala;
  - 5.2. Priprema i uređivanje BM.
6. Odgovornosti predsedavajućeg i članova BO tokom procesa glasanja na dan izbora su:
  - 6.1. Prijem osetljivog izbornog materijala u OCP;
  - 6.2. verifikacija svakog materijala u BM;
  - 6.3. podela zadataka za svakog člana;
  - 6.4. raspodela materijala prema zadacima svakog člana;
  - 6.5. upis članova i posmatrača u BO, u knjizi o toku glasanja;
  - 6.6. ugradnja i funkcionalizacija kamera za snimanje;
  - 6.7. otvaranje BM u sedam sati (07:00h);
  - 6.8. izveštavanje o otvaranju BM;
  - 6.9. pravilno sprovođenje procesa glasanja;
  - 6.10. upis u knjizi o toku glasanja i prijavljivanje nepravilnosti OIK-u;
  - 6.11. upis u knjizi o toku glasanja svakog događaja i postupka u BM;
  - 6.12. upis u knjizi o toku glasanja i izveštavanje o izlaznosti birača na izborima;
  - 6.13. zatvaranje kutije i BM, upis u knjizi o toku glasanja i izveštavanje OIK-u.
7. Nakon zatvaranja BM, BO se stara da nijedna neovlašćena osoba ne uđe ili ne ostane u BM.
8. Odgovornosti predsedavajućeg i članova BO tokom procesa prebrojavanja, koji počinje trideset minuta nakon zatvaranja BM, su:
  - 8.1. Uređenje prostora za prebrojavanje (stolovi za prebrojavanje);
  - 8.2. podela poslova za svakog člana, za proces prebrojavanja i evidentiranja u knjizi o toku glasanja i na obrascu;
  - 8.3. početak prebrojavanja i evidentiranja glasova;
  - 8.4. evidentiranje rezultata i njihovo beleženje u relevantnim obrascima;
  - 8.5. potpis svih članova BO na obrascima, prema funkciji;
  - 8.6. poziva službenika za K-vote da primi rezultat i skenira originalni obrazac rezultata;

- 8.7. objavljivanje obrasca rezultata i izveštavanje kod rukovodioca BC-a;
  - 8.8. pakovanje izbornog materijala;
  - 8.9. pakovanje administrativnog materijala;
  - 8.10. transport izbornog i administrativnog materijala u OCP.
9. Predsedavajući i članovi BO, nakon izbornog dana, mogu biti kontaktirani od strane OIK-a, za dodatna pojašnjenja i provere.

Član 11

Prava članova BO-a

1. Članovi i predsedavajući BO-a nadoknađuju se za obavljanje svojih dužnosti iz sredstava izdvojenih iz budžeta Republike Kosovo. CIK donosi posebnu odluku kojom se regulišu naknade članova BO-a na osnovu:
  - 1.1. Učešća na obukama prema planu aktivnosti OIK-a;
  - 1.2. prijema neosetljivog izbornog materijala i uređenje biračkog mesta, dan pre dana izbora;
  - 1.3. na dan izbora, do završetka procesa glasanja i prebrojavanja, dok predsedavajući BO-a, do predaje izbornog materijala OCP-u.
2. Član BO-a ima pravo da fotografiše ili opiše obrasce i knjigu o toku glasanja, bez kršenja zakona o zaštiti ličnih podataka.
3. Svaki član BO-a ima pravo da komunicira i informiše OIK o bilo kom pitanju koje se nadovežuje sa izbornim procesom.
4. Svaki član BO-a ima pravo da unese u knjigu o toku glasanja primedbe ili komentare o toku procesa u BM, ili da podnese žalbu pri IPŽP-u.
5. Svaki član BO-a mora biti obavešten o odlukama CIK-a i OIK-a.

Član 12

Glasanje članova BO-a

Članovi i predsedavajući BO-a glasaju prvi kada se BM otvori. Ako je BM gde je član BO-a određen da glasa blizu, predsedavajući BO-a može dozvoliti članu BO-a da napusti BM, i da glasa u skladu sa procedurom iz tačke 3.1 člana 10. ovog Pravilnika.

Član 13

Donošenje odluka

1. U slučajevima kada je odluka u nadležnost predsedavajućeg BO-a, njegova odluka je konačna u BM. Ako se bilo koji član BO-a ili akreditovani posmatrač ne slaže sa ocenom ili odlukom predsedavajućeg BO-a, on može da beleži svoju neslagasnost u knjizi o toku glasanja i može da podnese žalbu pri IPŽP-u.
  - 1.1. Predsedavajući BO-a je dužan da omogući članu ili posmatraču da svoj komentar ili primedbu upiše u knjizi o toku glasanja.
2. Odluke BO-a se donose većinom glasova svih prisutnih članova BO-a.
3. Uz saglasnost članova BO-a, predsedavajući BO-a, ako proceni da akreditovani posmatrač prisutan unutar BM ometa proces glasanja ili prebrojavanja, on/ona mora narediti posmatraču da napusti BM..
4. Na BM nije dozvoljeno da bude više od jednog prisutnog posmatrača iz iste organizacije posmatrača istovremeno
5. Predsedavajući BO-a beleži u knjizi o toku glasanja razlog izlaska posmatrača sa BM.

Član 14

Završne odredbe

1. Pitanja u vezi sa radom BO-a, koja nisu uređena ovim Pravilnikom, utvrđuju se odlukom ili drugim aktom CIK-a, u skladu sa ZOI.
2. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da vazi Izborni pravilnik br.11/2023 o Biračkim odborima, od 09.03.2023.
3. Sastavni deo ovog Pravilnika su prilozi:
  - 3.1. Prilog I –;
  - 3.2. Prilog II – Lista nominacija za BO od OIK-a do CIK-a;
  - 3.3. Prilog III - Kodeks ponašanja za članove BO-a;
  - 3.4. Prilog IV – Izjava pod zakletvom.

Član 15

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja.

Predsedavajući

Centralna izborna komisija

Kreshnik Radoniqi